

ПЕРЕРОБКА ВІДХОДІВ УПАКОВКИ ЯК МЕТОД ЗМЕНШЕННЯ ВІДХОДІВ ТА ПОДОЛАННЯ ДЕФІЦИТУ СИРОВИНИ

Лученко О.Ф., Зінковський А.Ф., Іванченко Д.,С., Крючкова В.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Пакувальні матеріали відіграють важливу роль у формуванні асортименту товарів і в процесі руху товару. Найпоширенішим видом твердих побутових відходів серед українських домогосподарств є відходи упаковки. Враховуючи кількісний та якісний склад, саме цей вид відходів є найпоширенішою вторинною сировиною, але через вкрай низький рівень впровадження роздільного збирання такі відходи втрачають свою ресурсну цінність і забруднюють довкілля. Відмітимо, що морфологічний склад ТПВ залежить від соціально-економічного рівня життя споживачів, а також від рівня урбанізованості території, на якій вони проживають.

Роздивимося ситуацію утворення відходів упаковки на прикладі одного домогосподарства з 3-х осіб з середньостатистичним рівнем доходу для м. Харкова. Типовий набір компонентів морфологічного складу, які визначаються під час спостережень складаються з упаковки та тари від предметів повсякденного вжитку: поліетилен – 40 %; пластик – 15%, картон, коробки – 15%; ПЕТ пляшки – 10%; папір – 10 %; скло – 15%, упаковка Tetra-Pak – 3%; метал – 2%. Враховуючи слаборозвинутий характер централізованої системи сортування відходів в середині спальних районів міста, з загального переліку відходів буде відділено лише пластикові та скляні пляшки, що становить 30 % від загальної кількості. Решта відходів не проходить сортування і в кінцевому результаті опиняється на полігоні ТПВ, у той час коли підприємства-переробники відчують дефіцит вторинної сировини.

Відповідно до правил щодо розширеної відповідальності виробника (РВВ), передбаченої, українським законодавством, підприємства і організації повинні збирати відпрацьовану упаковку і передавати її спеціалізованим фірмам на знешкодження. Від так під дію РВВ має потрапляти упаковка 1-ї черги переробки. На сьогодні такими є: поліетилентерефталат і алюмінієві пляшки, склобій, картон та, частково, відходи поліетилену високої щільності та тара із поліпропілену, а також упаковка Tetra Pak (75% – картон, 20% – поліетилен, 5% – алюмінієва фольга).

Не менш важливою передумовою переробки відходів є дотримання принципів їх правильного сортування. Більшість відсортованих відходів можна зробити придатним до переробки чи повторного використання. Тобто буквально мати готову сировину для нових продуктів і не витрачати додаткові кошти на створення пакування. Таке поводження з відходами задовільняє принципи салого розвитку та циркулярної економіки. Особливо важливим це питання стоїть в умовах воєнного часу та обмежених фінансових ресурсів в країні.